

Außerstreitsache (f) AU nesporná věc f

Äußerung (f) vyslovení n, projev m, vyjádření n, výrok m; ~ **des erstinstanzlichen Verwaltungsorgans** vyjádření správního orgánu prvního stupně; ~ **des Verwaltungsorgans erster Instanz** vyjádření správního orgánu prvního stupně

Äußerungsrecht n **des Bürgers** právo n občana vyjádřit se

außerverträglich Adj. mimosmluvní adj.; ~ **e Haftung** (f) mimosmluvní ručení n; ~ **e Verantwortlichkeit** (f) **der öffentlichen Verwaltung** mimosmluvní odpovědnost f veřejné správy

aussetzen (setzte aus, h. *ausgesetzt*) odložit; přerušit, pozastavit co

Aussetzung (f) odložení n, odklad m; přerušení n, pozastavení n; ~ **der Freiheitsstrafe zur Bewährung** odklad výkonu trestu odnětí svobody; ~ **der Hauptverhandlung** odložení hlavního líčení; ~ **der Hilfe** pozastavení pomoci; ~ **der Vollziehung** odklad vykonatelnosti; ~ **des gerichtlichen Verfahrens** přerušení soudního řízení, uvedení n řízení do klidu; ~ **des Gerichtsverfahrens zur Heilung von Fehlern** přerušení soudního řízení za účelem zhojení vad; ~ **des Verfahrens** odklad řízení, přerušení řízení; ~ **des Verfahrens im Verwaltungsverfahren** (n) přerušení řízení ve správním řízení; ~ **des Vollzugs** pozastavení výkonu

Aussetzungs/kompetenz (f) pravomoc f pozastavit, kompetence f odložit (soudní) projednání; ~ **verfahren** (n) řízení n, jímž je požadován odkladný účinek odvolání a tím pozastavení výkonu správního aktu

Aussonderung (f) vyloučení n, vyřazení n, vytržení n, vyčlenění n, skartace f; ~ **der Schriftgüter** skartace písemností; **Schriften**~ skartace f

Aussperrung (f) vyluka f, vyluka stávkujících z práce

Aussprechen (n) vyslovení n; ~ **des Vertrauens** vyslovení důvěry

Ausspruch (m) výrok m

Ausstattung (f) vybavení n; ~ **eines Gebietes** vybavení území

ausstellen (stellte aus, h. *ausgestellt*) j-m etw. vydat komu co, napsat, vystavit

Ausstellung (f) **der Bewilligung** vydání n povolení; ~ **des Passes** vystavení n pasu; ~ **einer Bescheinigung** vystavení potvrzení; ~ **einer Quittung** vystavení potvrzení

Ausstellungsareal (n) výstavní areál m

Ausstellungsdatum (n) datum n vystavení; ~ **des**

Dienstausweises datum vystavení služebního průkazu

Ausstellungen/gelände (n) výstavní areál m; ~ **tag** (m) den m vystavení

Ausstoß (m) emise f, produkce f škodlivin, imise f

Ausströmen (n) únik m; ~ **von Giftstoffen** únik otravných látek

Ausströmung (f) únik

Austausch (m) směna f, výměna f

Austausch/absprache (f) dohoda f o výměně, dohoda o směně, ujednání n o výměně, ujednání n o směně; ~ **vertrag** (m) druh m veřejnoprávní smlouvy, uzavřené mezi správním orgánem a jiným subjektem místo vydání správního aktu

ausüben (übte aus, h. *ausgeübt*) provádět (*uskuťňovat*), provést, vykonat, vykonávat, provozovat

ausübend Adj. výkonný adj.; ~ **e Gewalt** (f) moc f výkonná; ~ **es Organ** (n) výkonný orgán m; ~ **es (vollziehendes) Organ** (n) **mit allgemeinem Wirkungskreis** výkonný orgán s všeobecnou působností

Ausübung (f) výkon m, vykonávání n (*práva, funkce*), konání n, provozování n, plnění n, používání n, praktické provádění n; ~ **hoheitlicher Gewalt** výkon výsostné moci; ~ **öffentlicher Gewalt** výkon veřejné moci; ~ **der Anstaltserziehung** výkon ochranné výchovy; ~ **der Aufgaben der Selbstverwaltung** výkon samosprávy; ~ **der Aufgaben der staatlichen Verwaltung (Staatsverwaltung)** výkon státní správy; ~ **der Brandaufsicht** výkon požárního dozoru; ~ **der Dienstpflichten** výkon služebních povinností; ~ **der Disziplinalgewalt** výkon kárné pravomoci; ~ **der eigenen Selbstverwaltung** výkon vlastní samosprávy; ~ **der Finanzkontrolle** výkon finanční kontroly; ~ **der Funktionen der Regierung** výkon vládních funkcí; ~ **der gebietsplanerischen Tätigkeit** výkon územně plánovací činnosti; ~ **der Gerichtsbarkeit** výkon soudnictví; ~ **der öffentlichen Gewalt** výkon veřejné moci; ~ **der öffentlichen Verwaltung** výkon veřejné správy; ~ **der Rechte und der Pflichten vom Dienstverhältnis** výkon práv a povinností ze služebního poměru; ~ **der richterlichen Tätigkeit** výkon soudcovské činnosti; ~ **der staatlichen Aufsicht** výkon státního dozoru; ~ **der staatlichen Brandaufsicht** výkon státního požárního dozoru; ~ **der staatlichen Denkmalpflege** výkon státní památkové péče; ~ **der staatlichen Gewalt** výkon státní moci; ~ **der staatlichen Kontrolle** výkon státní kontroly; ~ **der Staatsgewalt** výkon státní moci; **Ausübung**

- (f) **der Staatsverwaltung** výkon státní správy; ~ **der Staatsverwaltung im Bereich der Personenstandsbücher** výkon státní správy na úseku matrik; ~ **der Staatsverwaltung in breiterem Umfang** výkon státní správy v širším rozsahu; ~ **der Staatsverwaltung im Gebiet** výkon státní správy v území; ~ **der Staatsverwaltung durch die Selbstverwaltungsorgane** výkon státní správy samosprávnými orgány
- Ausübung (f) der Tätigkeit** výkon činnosti; ~ **der übertragenen Staatsverwaltung** výkon přenesené státní správy; ~ **der Verwaltungsaufsicht** výkon správního dozoru; ~ **der Verwaltungsentcheidung** výkon správního rozhodnutí; ~ **der Verwaltungstätigkeit** výkon správní činnosti; ~ **des Berufungsverfahrens** výkon odvolacího řízení; ~ **des eigenen Wirkungskreises der Gemeinde** výkon samostatné působnosti obce; ~ **des Eigentumsrechts** výkon vlastnického práva; ~ **des Notariats** výkon notářského úřadu; ~ **des öffentlichen Amtes** výkon veřejné funkce; ~ **des Stimmrechts** výkon hlasovacího práva; ~ **des Trägersamts** výkon funkce zřizovatele; ~ **des übertragenen Wirkungskreises** výkon přenesené působnosti; ~ **des Wahlrechts** výkon volebního práva; ~ **des Wirkungskreises der Gemeinde** výkon působnosti obce; ~ **einer Anwaltspraxis** vykonávání advokátní praxe; ~ **einer Funktion** výkon funkce; ~ **einer Pflicht** plnění *n* povinnosti; ~ **einer Tätigkeit** provádění činnosti, výkon činnosti; ~ **eines Amtes** výkon funkce; ~ **eines Berufs** výkon povolání; ~ **eines Mandats** výkon mandátu; ~ **eines öffentlichen Amtes** výkon veřejné funkce; ~ **eines Rechts** výkon práva; ~ **unmittelbarer verwaltungsbehördlicher Befehls- und Zwangsgewalt** výkon přímého úředního oprávnění (správního orgánu) přikazovat a donucovat; ~ **von Gewalt** výkon moci
- ausübungsberechtigt** *Adj.* oprávněný k výkonu, oprávněný k vykonávání
- Ausübungsberechtigungen (f pl)** oprávnění *n pl* k výkonu; **verfahrensrechtliche** ~ procesněprávní oprávnění k výkonu
- Ausübungsfrist (f)** lhůta *f* pro uplatnění (*opce*)
- Ausübungsmonopol (n)** monopol *m* výkonu (*opce*); **begrenzt** ~ omezená výlučnost *f* výkonu; **staatliches** ~ státní monopol výkonu; ~ **des Insolvenzverwalters** výlučnost výkonu insolvenčního správce
- Ausübungsrecht (n)** právo *n* výkonu (*opce*) (*Majoritel opce má právo během lhůty pro její uplatnění* právo vykonat *opci*, tj. odpovídající základní hodnoty za základní cenu prodat, resp. koupit)
- Ausübungsüberwachung (f)** kontrola *f* plnění, dohled *m* nad výkonem, dozor *m* nad vykonáváním
- Auswahl (f)** výběr *m*, volba *f*; ~ **der Kandidaten** výběr kandidátů
- Auswahl...** výběrový *adj.*
- Auswahl/ausschuss (m)** výběrová komise *f*; ~ **entscheidung (f)** rozhodnutí *n* o výběru; ~ **ermessen (n)** volba *f* (výběr) na základě uvážení správního orgánu; ~ **gespräch (n)** (*Vorstellungsgespräch*) výběrový pohovor *m* s uchazečem (*nástupní pohovor*); ~ **kommission (f)** výběrová komise; ~ **liste (f)** výběrový katalog *m*, výběrový seznam *m*; ~ **methode (f)** metoda *f* výběru (pracovníků); ~ **recht (n)** právo výběru, právo volby; ~ **strategie (f)** strategie *f* výběru (pracovníků); ~ **verfahren (n)** konkurz *m* (*soutěž, výběrové řízení*), výběrové řízení *n*, konkursní řízení; ~ **verfahren (n) für die Dienststelle** výběrové řízení na služební místo
- Auswanderung (f)** emigrace *f*
- Auswanderungswesen (n)** emigrace
- auswärtig** *Adj.* zahraniční *adj.*; ~ **er Besucher (m)** návštěvník *m* ze zahraničí; ~ **er Dienst (m)** zahraniční služba *f*
- Auswärtiges Amt (m)** Ministerstvo *n* zahraničních věcí SRN
- Auswechslung (f) des Auftragnehmers** výměna *f* dodavatele, náhrada *f* dodavatele
- Ausweg (m)** východisko *n*
- Ausweis (m)** průkaz *m*, legitimace *f*; výkaz *m*; ~ **der Aufenthaltsgenehmigung** průkaz povolení k pobytu; ~ **eines Asylanten** průkaz povolení k pobytu azylanta; ~ **eines Ausländers** průkaz povolení k pobytu cizince; ~ **der Gewerbeberechtigung** průkaz živnostenského oprávnění; ~ **der Gewerbeerlaubnis** průkaz živnostenského oprávnění; ~ **über die Daueraufhaltsgenehmigung** průkaz o povolení k trvalému pobytu
- Ausweis/papiere (n pl)** osobní doklady *m pl*; ~ **pflicht (f)** povinnost *f* předložit osobní doklady
- Ausweisung (f)** vyhoštění *n*, správní vyhoštění; ~ **auf dem Verwaltungswege** vyhoštění správním postupem; ~ **aus dem Staatsgebiet** vyhoštění z území státu; ~ **eines Ausländers** vyhoštění cizince
- Ausweitung (f)** rozšíření *n*
- auswerten (wertete aus, h. ausgewertet)** vyhodnocovat, (vy)hodnotit
- Auswertung (f)** hodnocení *n*, zhodnocení *n*, vyhodnocení *n* (*posouzení; ocenění*); ~ **der Aus-**

- wirkungen auf die nachhaltige Gebietsentwicklung vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území; ~ **der Risikofaktoren** hodnocení rizikových faktorů; ~ **des Gebietsplans** vyhodnocení územního plánu
- Auswirkung** (f) důsledek *m*, následek *m*, účinek *m*, dopad *m*; **finanzielle** ~ finanční dopad; **nachteilige** ~ negativní vliv *m*; **soziale** ~ sociální dopad; **wirtschaftliche** ~ hospodářský dopad; ~ **eines Projekts** dopad projektu
- Auswirkungs/analyse** (f) in drei Schritten analýza *f* dopadů ve třech krocích; ~**kette** (f) řetězec *m* dopadů
- Auszählung** (f) počítání *n*
- Auszahlung** (f) odměna *f*, výplata *f*, vyplacení *n*; ~ **des Übergangsgeldes** vyplacení odstupného; ~ **von Leistungen** výplata dávek; **eine** ~ **leisten** vyplatit
- Auszahlungs...** platební *adj.*
- Auszahlungs/anordnung** (f) příkaz *m* k výplatě, nařízení *n* k výplatě; ~**antrag** (m) žádost *f* o platby; ~**termin** (m) výplatní termín *m*
- Auszeichnung** (f) označení *n*; vyznamenání *n*
- Auszubildende** (f) (Azubi) učnice *f*
- Auszubildender** (m) (Azubi) učeň *m*
- Auszug** (m) výpis *m*; **beglaubigter** ~ ověřený výpis; ~ **aus dem Einwohnerverzeichnis** výpis z evidence obyvatel; ~ **aus dem Familienbuch** výpis z rodinné knihy; ~ **aus dem Liegenschaftskataster** výpis z katastru nemovitostí; ~ **aus dem ständigen Wählerverzeichnis** výpis ze stálého seznamu voličů; ~ **aus dem Strafregister** výpis z rejstříku trestů; ~ **aus dem Verzeichnis** výpis z evidence
- Authentifizierung** (f) autentifikace *f* (autorizace), ověření *n*
- authentisch** *Adj.* autentický *adj.*, hodnověrný *adj.*; ~**e Fassung** (f) autentické znění *n*
- Authentizität** (f) (*die Echtheit von Informationen und Daten*) autentičnost *f*, autenticita *f*, hodnověrnost *f*
- Auto** (n) automobil *m*, auto *n*
- Auto...** automobilový *adj.*
- Autobahn** (f) dálnice *f*
- Autobahn...** dálniční *adj.*, ... dálnice
- Autobahn/abschnitt** (m) úsek *m* dálnice; ~**gebühr** (f) dálniční poplatek *m*; ~**maut** (f) AU dálniční poplatek; ~**polizei** (f) dálniční policie *f*; ~**vignette** (f) dálniční známka *f*
- Autobus...** autobusový *adj.*
- Autodienst** (m) autoservis *m*
- autofrei** *Adj.* bez aut, se zákazem vjezdu; ~**es Wohnen** (n) bydlení *n* bez aut; ~**es Wohngebiet** (n) obytný útvar *m* bez aut, sídliště *n* bez aut
- Automat** (m) automat *m*
- Automation** (f) automatizace *f*; ~ **der Buchhaltung** automatizace účetnictví
- automatisch** *Adj.* automatický *adj.*; ~**e Datenübertragung** (f) /DÜ/ automatický přenos *m* dat; ~**e Datenverarbeitung** (f) (DV) automatické zpracování *n* dat; ~**e Digitalisierung** (f) automatizovaná digitalizace *f*; ~**e Sortierung** (f) automatické třídění *n*; ~**er Betrieb** (m) automatický provoz *m*; ~**es Datenverarbeitungssystem** (n) automatický systém *m* zpracování dat
- automatisieren** (h.) automatizovat
- automatisiert** *Adj.* automatizovaný *adj.*; ~**e Buchführung** (f) automatizované účetnictví *n*; ~**er Verwaltungsakt** (m) automatizovaný správní akt *m*
- Automatisierung** (f) automatizace *f*; ~ **der Rechnungsführung** automatizace účetnictví; ~ **der Steuerung** automatizace řízení *n*; ~ **des Entscheidungsprozesses** automatizace rozhodovacího procesu
- Automobil** (n) automobil *m*, auto *n*
- Automobil...** automobilový *adj.*
- autonom** *Adj.* autonomní *adj.*, samosprávný *adj.*; ~**e Abteilung** (f) autonomní útvar *m*; ~**e Behörden** (f pl) samosprávné úřady *m* pl; ~**e Gemeinschaft** (f) autonomní společenství *n*; ~**e Normengestaltung** (f) autonomní normotvorba *f*; ~**e Verband-sinteressen** (n pl) autonomní svazové zájmy *m* pl; ~**es Gebiet** (n) autonomní oblast *f*; ~**es Territorium** (n) autonomní území *n*
- Autonomie** (f) autonomie *f*; ~ **der Arbeitstätigkeit** autonomie pracovní činnosti; ~ **der Gebiets-selbstverwaltung** autonomie územní samosprávy; ~ **der Hochschulen** samospráva *f* vysokých škol (*v záležitostech výzkumu a výuky*); ~ **der territorialen Selbstverwaltung** autonomie územní samosprávy; ~ **des Rechts** autonomie práva, právní autonomie
- Autopsie** (f) pitva *f*
- Autor** (m) autor *m*, původce *m*
- Autor...** autorský *adj.*
- Autoren...** autorský *adj.*
- Autoren/honorar** (n) autorský honorář *m*; ~**recht** (n) autorské právo *n*; ~**werk** (n) autorské dílo *n*
- Autorin** (f) autorka *f*, původkyně *f*
- Autorisation** (f) autorizace *f*
- Autorisationsentscheidung** (f) rozhodnutí *n* o autorizaci
- autorisieren** (h.) autorizovat, oprávnit, opravňovat
- autorisiert** *Adj.* autorizovaný *adj.*, ověřený *adj.*,

schválený *adj.*; **~e Person** (*f*) autorizovaná osoba *f*; **~e Tätigkeit** (*f*) autorizovaná činnost *f*; **~e Übersetzung** (*f*) autorizovaný překlad *m*; **~er Zugang** (*m*) autorizovaný přístup *m*; **~er Architekt** (*m*) autorizovaný architekt *m*; **~er Inspektor** (*m*) autorizovaný inspektor *m*; **~er Zutritt** (*m*) autorizovaný přístup

Autorisierung (*f*) **für die Sonderabfallentsorgung** autorizace *f* k nakládání s nebezpečnými odpady

autoritär *Adj.* autoritativní *adj.*; **~er Führungsstil** (*m*) autoritativní styl *m* řízení

Autorität (*f*) autorita *f*; **~ des Leiters** autorita vedoucího; **~ des Managers** autorita manažera; **~ des Rechtes** autorita práva

autoritativ *Adj.* autoritativní *adj.*

Autorwerk (*n*) autorské dílo *n*

Auto/service (*m*) autoservis *m*; **~taxi** (*n*) autotaxi *n*; **~unfall** (*m*) automobilová nehoda *f*; **~verkehr** (*m*) automobilová doprava *f*; **~werkstatt** (*f*) autoservis *m*; **~wrack** (*n*) autovrak *m*

Auwald (*m*) lužní les *m*

B

Bachelor (*m*) bakalář *m* (Bc.)

Bachelor... bakalářský *adj.*

Bachelorstudium (*n*) bakalářské studium *n*

Bad (*n*) lázně *f pomn.*, lázeňské místo

Bade... lázeňský *adj.*

Bade/anstalt (*f*) veřejné koupaliště *n*; **~gebühr** (*f*) lázeňský poplatek *m*; **~ort** (*m*) lázně *f pomn.*, lázeňské místo

Baden-Württemberg (BW) (*Bundesland*) Bádensko-Württembersko (*spolková země*)

Bagatell/sache (*f*) bezvýznamná věc *f*; **~schaden** (*m*) zanedbatelná škoda *f*

Bahn (*f*) dráha *f*, železnice *f*

Bahn... drážní *adj.*, železniční *adj.*

Bahn/amt (*n*) drážní úřad *m*; **~beamter** (*m*) drážní úředník *m*; **~bediensteter** (*m*) pracovník *m* dráhy; **~hofsgebäude** (*n*) nádražní budova *f*; **~polizei** (*f*) železniční policie *f*; **~regulierung** (*f*) regulace *f* železnice, železniční regulace; **~übergang** (*m*) železniční přejezd *m*; **~verkehr** (*m*) drážní doprava *f*, železniční doprava *f*

Bakkalaureat (*n*) bakalářská hodnost *f*

Bakkalaureus (*m*) bakalář *m* (Bc.)

Bakkalaureus... bakalářský *adj.*

Bakkalaureusstudium (*n*) bakalářské studium *n*

Balanced Scorecard (BSC) (*Methode der gewichteten Kennzahlen*) Balanced Scorecard (BSC) (*metoda vyvážených ukazatelů*)

Ballungs/gebiet (*n*) území *n* aglomerace; **~raum** (*m*) aglomerace *f*; **~region** (*f*) oblast *f* aglomerace; **~zentrum** (*n*) centrum *n* aglomerace

Bank (*f*) banka *f*; **ausländische** ~ zahraniční banka; **bezogene** ~ příslušná banka; **elektronische** ~ elektronická banka; **ermächtigte** ~ oprávněná banka, zmocněná banka; **gemischtwirtschaftliche** ~ smíšená banka; **öffentliche** ~ veřejná banka (*ve SRN banka založená a provozovaná Spolkem, spolkovou zemí nebo jinou veřejnoprávní korporací*); **städtische** ~ městská banka; **zugelassene** ~ schválená banka; **Commerz**~ komerční banka; **Emissions**~ emisní banka; **Gewerbe**~ živnostenská banka; **Kommunal**~ banka pro komunální financování; **Landes**~ zemská banka; **Lokal**~ místní banka; **Hypotheken**~ (**Hypo**~) hypoteční úvěrová banka; **Industrie- und Handels**~ průmyslová a obchodní banka; **Post**~ poštovní banka; **Regional**~ regionální banka; **Zentral**~ centrální banka; **Deutsche Bundesbank** (DBB) Německá spolková banka; **Dresdner Bank** Dresdner Bank;

Europäische Bank für Wiederaufbau und Entwicklung (EBWE) Evropská banka pro obnovu a rozvoj (*European Bank for Reconstruction and Development-EBRD*); **Internationale Bank für Wiederaufbau und Entwicklung** (IBRD) Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj (*International Bank for Reconstruction and Development-IBRD*); **Österreichische Nationalbank** (ÖNB) Rakouská národní banka; **Schweizerische Nationalbank** (SNB) Švýcarská národní banka; **Weltbank** (WB) Světová banka (World Bank, WB)

Bank... bankovní *adj.*

Bank/aktie (*f*) bankovní akcie *f*; **~auftrag** (*m*) bankovní příkaz *m*; **~ausweis** (*m*) bankovní výkaz *m*; **~auszug** (*m*) bankovní výpis *m*; **~automat** (*m*) bankomat *m*, peněžní automat *m*; **~beamter** (*m*) bankovní úředník *m*; **~beamtin** (*f*) bankovní úřednice *f*; **~bürgschaft** (*f*) ručení *n* banky; **~darlehen** (*n*) bankovní půjčka *f*; **~deckung** (*f*) bankovní krytí *n*; **~einlage** (*f*) bankovní vklad *m*

Banken/aufsicht (*f*) bankovní dohled, bankovní dozor; **~gesetz** (*n*) (BankG) zákon *m* o bankách; **~gesetzgebung** (*f*) bankovní zákonodárství *n*; **~netz** (*n*) bankovní síť *f*

Bank/garantie (*f*) bankovní záruka *f*; **~gebäude** (*n*) bankovní budova *f*; **~geheimnis** (*n*) bankovní tajemství *n*; **~guthaben** (*n*) prostředky *m pl* na bankovních účtech, vklad *m* na bankovním účtu; **~institut** (*n*) Bankovní institut *m*; **~karte** (*f*) bankovní karta *f*; **~konto** (*n*) bankovní konto *n*, bankovní účet, účet vedený v bance; **~kredit** (*m*) bankovní úvěr *m*; **~länderschlüssel** (*m*) kód *m* státu banky; **~leitzahl** (*f*) (BLZ) identifikační číslo *n* banky, kód *m* banky

Bankomat (*m*) bankomat (*na výběr peněz*), peněžní automat *m*

Bank/politik (*f*) bankovní politika *f*; **~recht** (*n*) bankovní právo *n*; **~schalter** (*m*) bankovní přepážka *f*; **~schuldverschreibung** (*f*) bankovní dluhopis *m*; **~wesen** (*n*) bankovnictví *n*; **~zahlung** (*f*) bankovní platba *f*

bargeldlos *Adj.* bezhotovostní *adj.*; **~e Überweisung** (*f*) bezhotovostní převod *m*, bezhotovostní platba; **~e Zahlung** (*f*) bezhotovostní platební styk *m*; **~er Zahlungsverkehr** (*m*)

Barzahlung (*f*) platba v hotovosti, hotovostní platba

Basel I-Regelung (*f*) der Risikoabsicherung für Banken und andere Kreditinstitute Basilej I –

úprava zajištění rizika pro banky a jiné úvěrové instituce (*platná od r. 1988*)

Basel II – Neuregelung (f) der Risikoabsicherung für Banken und andere Kreditinstitute Basilej II – (diskuse o návrzích nové úpravy zajištění rizika)

basieren (h.) *auf etw.* opírat se o co, zakládat se na čem

basierend *Adj.* opírající se

basiert *auf etw.* opírající se o co, spočívající na čem

Basis (f) báze *f*, základ *m*, základna *f*; **~ für die Berechnung** základ pro výpočet

Basis... základní *adj.*

Basis/ebene (f) základní stupeň *m*; **~finanzierung (f)** základní financování *n*

BAT (m) (Bundesangestelltentarif) tarif *m* státních zaměstnanců a úředníků ve státní službě (SRN)

Bau (m) stavba *f*, výstavba *f*

Bau- und Bodendenkmäler (n pl) stavební a půdní památky *f pl*

Bau... stavební *adj.*

Bau/abnahme (f) kolaudace *f*, převzetí *n* stavby;

~abnahme... kolaudační *adj.*; **~abnahmebe-**

scheid (m) kolaudační rozhodnutí *n* (kolaudace);

~abnahmekommission (f) kolaudační komise

f; **~abnahmeverfahren (n)** kolaudační řízení *n*;

~abstand (m) odstup *m* staveb; **~amt (n)** (BA)

stavební úřad *m* (SÚ); **~anmeldung (f) und -be-**

willigung (f) ohlášení *n* a povolení *n* stavby; **~an-**

trag (m) žádost *f* o stavební povolení; **~aufsicht**

(f) stavební dozor *m*; **~aufsichtsamt (n)** stavební

odbor *m*, stavební úřad *m*; **~aufsichtsbehörde**

(f) úřad stavebního dozoru; **~auftrag (m)** stavební

zakázka *f*; **öffentlicher ~auftrag (m)** veřejná stavební

zakázka; **~auftraggeber (m)** objednavatel *m* stavebních prací,

~auftragnehmer (m) dodavatel *m* stavebních prací

Bau/behörde (f) stavební úřad (SÚ); **~beschränkung (f)** stavební omezení *n*; **~beseitigung (f)** odstranění *n* stavby; **~betreuer (m)** poskytovatel *m* služeb pro stavebnictví; **~betreuung (f)** poskytování *n* služeb pro stavebnictví; **~bewilligung (f)** CH stavební povolení *n*; **~bewilligungsverfahren (n)** CH stavební řízení *n*; **~denkmal (n)** stavební památka *f*; **~denkmalpflege (f)** stavební památková péče *f*; **~denkmalschutz (m)** ochrana *f* stavebních památek; **~dispens (m)** povolená výjimka *f* ze stavebního omezení; **~dispensvertrag (m)** smlouva *f* o povolené výjimce ze stavebního povolení (*jen ve SRN*); **~einstellung (f)** zastavení *n* stavby; **~erfordernisse (n pl)** stavební požadav-

ky *m pl*; **~eraubnis (f)** stavební povolení; **~fällig-**

werden (n) chátrání *n* staveb; **~finanzierung (f)**

stavební financování *n*; **~fläche (f)** plocha *f* určená

k zastavění; **~freiheit (f)** stavební svoboda *f*; **~füh-**

rung (f) výstavba *f*; **~genehmigung (f)** stavební

povolení

Baugenehmigungs/behörde (f) stavební úřad *m*;

~bescheid (m) rozhodnutí *n* o povolení stavby;

~pflicht (f) povinnost *f* získat stavební povolení;

~verfahren (n) stavební řízení *n*

Bau/genossenschaft (f) stavební družstvo *n*; **~ge-**

setz (n) (BauG) stavební zákon *m*; **~gesetzbuch**

(n) (BauGB) stavební zákoník *m*; **~gesuch (n)**

žádost *f* o povolení stavby; **~grenze (f)** stavební

hranice *f*; **~grundstück (n)** stavební pozemek *m*;

~herr (m) stavebník, investor (ve stavebnictví);

~herrin (f) investorka *f* (ve stavebnictví); **~inves-**

tion (f) stavební investice; **~konzession (f)** stavební

koncese *f*; **~kunst (f)** architektura *f*; **~land**

(n) stavební pozemek; **~landerschließung (f)**

technická příprava *f* pozemku pro výstavbu; **~last**

(f) stavební břemeno *n*; **~leistung (f)** stavební

úkon *m*; **~ordnung (f)** stavební řád *m*; **~partner-**

schaft (f) stavební partnerství *n*

Bauleit/plan (m) územní plán *m* (ÚPN); **~plan (m)**

der Gemeinde územní plán obce; **~planung (f)**

plán zástavby, územní plánování *n* sídelních útvarů;

~planungsverwaltung (f) řízení *n* územního

plánování sídelních útvarů, řízení plánu zástavby

baulich *Adj.* stavební *adj.*; **~e Anlage (f)** staveništní

zařízení *n*; **~e Nutzung (f)** stavební užívání *n*

Baulinie (f) stavební čára *f*

Baum (m) strom *m*; **geschützter ~** chráněný

strom; **~schutz (m)** ochrana *f* stromů

Bau/massenzahl (f) (BMZ) hustota *f* obestavěného

prostoru; **~nutzungsverordnung (f)** (BauNVO)

vyhláška *f* o stavebním užívání pozemků, způsobu

jejich zastavění a zastavitelných pozemcích; **~ord-**

nung (f) (BauO) stavební řád *m*; **~ordnungsamt**

(n) stavební úřad

Bauordnungsrecht (n) předpisy *m pl* stavebního

řádu (*zvláštní pořádkové právo spolkových zemí,*

jehož účelem je zajištění veřejné bezpečnosti a pořádku stavebních záměrů); **formelles ~** formální

předpisy stavebního řádu; **materielles ~** materiální

předpisy stavebního řádu

Bau/parzelle (f) stavební parcela *f*; **~pflichten (f)**

stavební povinnosti *f pl*; **~planung (f)** plánování

n staveb; projektování *n* staveb; **~planungsrecht**

(n) právo *n* v oblasti stavebního plánování (*součást veřejného stavebního práva*), předpisy upravující

zastavitelnost pozemků

bauplanungsrechtlich *Adj.* podle předpisů upravujících zastavitelnost pozemků, podle práva v oblasti stavebního plánování

Bau/platz (*m*) staveniště *n*; **~polizei** (*f*) správní dozor *m* nad stavebnictvím

b~polizeilich *Adj.* z hlediska správního dozoru nad stavebnictvím; **~polizeiliche Vorschrift** (*f*) předpis týkající se správního dozoru nad stavebnictvím

Bauproduktion (*f*) stavební výroba *f*

Baurecht (*n*) (BauR) stavební právo *n*; **öffentliches** ~ veřejné stavební právo; **privates** ~ soukromé stavební právo

baurechtlich *Adj.* z hlediska stavebního práva

Bau/rechtsverhältnis (*n*) stavebně právní vztah *m*; **~schutt** (*m*) stavební odpad *m*; **~sparen** (*n*) stavební spoření *n*; **~sparkasse** (*f*) stavební spořitelna *f*; **~sperre** (*f*) stavební uzávěra *n*; **~stein** (*m*) čip *m*; **~träger** (*m*) dodavatel *m* stavby; **~überwachung** (*f*) stavební dohled *m*; **~unternehmer** (*m*) stavební podnikatel *m*; **~verbot** (*n*) zákaz *m* stavby; **~versicherung** (*f*) stavební pojištění *n*; **~vertrag** (*m*) smlouva *f* o stavební dílo; **~verwaltungsrecht** (*n*) stavební správní právo *n*; **~vorhaben** (*n*) stavební záměr *m*; **~vorschriften** (*f pl*) stavební předpisy *m pl*; **~werk** (*n*) stavba *f*; **~wesen** (*n*) stavebnictví *n*; **~weise** (*f*) způsob *m* zastavění; **~wirtschaft** (*f*) stavebnictví; **~zustand** (*m*) stavební stav *m*

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (*m*) (Bay-VerwGH) Bavorský správní soud *m*, Bavorský správní soudní dvůr *m*

Bayerischer Verfassungsgerichtshof (*m*) (Bay-VerfGH) Bavorský ústavní soud

Bayerisches Oberstes Landesgericht (*n*) (Bay-ObLG) Bavorský nejvyšší zemský soud

Bayern (BY) (*Bundesland*) Bavorsko (*spolková země*)

beachten (*h.*) *etw.* dbát čeho, oč, dodržet co, dodržovat co, respektovat co

Beachtlichkeit (*f*) povinnost *f* respektovat

Beachtung (*f*) dodržování *n*, pozornost *f*, respektování *n*; **~ der gültigen Vorschriften** dodržování platných předpisů; **~ der Rechtsvorschriften** dodržování právních předpisů; **~ der Regeln von Takt und Höflichkeit** dodržování pravidel taktu a zdvořilosti; **~ des Gesetzes** dodržování zákona

Beamten... úřednický *adj.*

Beamten- und Besoldungsrecht (*n*) právní úprava *f* postavení a platových poměrů úředníků veřejné služby

Beamten/abbau (*m*) snižování *n* počtu úředníků; **~anwärter** (*m*) úřednický čekatel *m*

Beamtenbegriff (*m*) pojem *m* úředníka; **haf-**

tungsrechtlicher ~ pojem úředníka z hlediska práva ručení; **staatsrechtlicher** ~ státoprávní pojem úředníka; **strafrechlicher** ~ trestněprávní pojem úředníka

Beamten/beleidigung (*f*) urážka *f* úředníka při výkonu jeho úřadu; **~besoldung** (*f*) plat *m* úředníka, plat státního zaměstnance; **~bestechung** (*f*) podplacení *n* úředníka; **~bezüge** (*pl*) plat úředníka, plat státního zaměstnance; **~delikt** (*n*) delikt *m* spáchaný při výkonu úřadu; **~einstellung** (*f*) přijetí *n* do služebního poměru; **~ernennung** (*f*) jmenování *n* úředníka; **~ethos** (*n*) étos *m* úřednictva; **~gesetz** (*n*) (BG) zákon *m* o úřednících; **~haftung** (*f*) ručení *n* státu za škodu způsobenou úřední osobou při výkonu úřední moci; **~hinterbliebenengesetz** (*n*) (BHinterbl G.) spolkový zákon *m* o zabezpečení pozůstalých úředníka; **~kabinett** (*n*) úřednická vláda *f*; **~laufbahn** (*f*) úřednická kariéra *f*; **~pflichten** (*f pl*) povinnosti *f pl* úředníka; **~prüfung** (*f*) úřednická zkouška *f*; **~recht** (*n*) úřednické právo *n*

beamtenrechtlich *Adj.* prostřednictvím úřednického práva, z hlediska úřednického práva; **~e Bestimmungen** (*f pl*) zákonodárství *n* týkající se statutu státních úředníků; **~e Vorschriften** (*f pl*) statut *m* veřejných zaměstnanců; **~es Verfahren** (*n*) řízení *n* podle úřednického práva

Beamtenrechts/neuordnungsgesetz (*n*) (BRNG) zákon o novém uspořádání postavení, práv a povinností úředníků; **~rahmengesetz** (*n*) (BRRG) rámcový zákon o postavení, právech a povinnostech úředníků

Beamtenstatusgesetz (*n*) (BeamStG) spolkový zákon o úpravě postavení úředníků spolkových zemí a územních samosprávních celků z hlediska úřednického práva (SRN)

Beamten/schaft (*f*) úřednictvo *n*; **~streik** (*m*) úřednická stávká *f*; **~tum** (*n*) úřednictvo, úřednický stav *m*

Beamtenverhältnis (*n*) služební poměr *m* úředníka; **~ auf Lebenszeit** definitivní *f*; **~ auf Probe** služební poměr úředníka (ve veřejné službě) na zkoušku; **~ auf Widerruf** služební poměr úředníka (ve veřejné službě) do odvolání; **~ auf Zeit** služební poměr úředníka (ve veřejné službě) na dobu určitou; **~ bei Organisationsänderungen** služební poměr úředníka (ve veřejné službě) při organizačních změnách; **~ bei Privatisierungen** služební poměr úředníka (ve veřejné službě) při privatizaci; **in das** ~ **berufen** povolát do služebního poměru úředníka; **in das** ~ **übernehmen** převzít do služebního poměru úředníka

Beamten/verschwiegenheit (*f*) povinnost *f* mlčenlivosti úředníka; **~versetzung** (*f*) přeložení *n* úředníka; **~versorgung** (*f*) zabezpečení *n* úředníků mimo činnou službu; **~versorgungsgesetz** (*n*) (BeamtVG) zákon o zabezpečení státních úředníků mimo aktivní službu; **~versorgungsrecht** (*n*) předpisy o zabezpečení státních úředníků mimo aktivní službu

Beamter (*m*) (Bea) úředník *m*; **außerplanmäßiger** ~ neplánovaný úředník (*nemá v rozpočtu odděleně vykazované plánované místo*); **bevollmächtigter** ~ zmocněný úředník; **hoher** ~ vysoký úředník; **internationaler** ~ úředník mezinárodní organizace; **leitender** ~ vedoucí úředník; **öffentlicher** ~ státní úředník; **planmäßiger** ~ plánovaný úředník; **politischer** ~ politický úředník; **unterer** ~ nižší úředník; **untergeordneter** ~ nižší úředník; **vereidigter** ~ přísežný úředník; **~ als Parlamentarier** úředník jako poslanec; **~ auf Lebenszeit** úředník na dobu neurčitou; **~ auf Probe** úředník na zkoušku; **~ auf Widerruf** úředník do odvolání (*úředník jmenovaný dočasně za účelem absolvování přípravné služby*); **~ auf Zeit** úředník na dobu určitou; **~ der örtlichen Verwaltung** úředník místní správy; **~ des einfachen Dienstes** úředník základní služby; **~ des gehobenen Dienstes** úředník vyšší služby; **~ des höheren Dienstes** úředník vysoké služby; **~ des mittleren Dienstes** úředník střední služby; **~ des Konsulardienstes** konzulární úředník; **~ im aktiven Dienst** úředník v činné službě; **~ in der Staatsverwaltung** úředník státní správy; **~ in leitender Funktion** úředník ve vedoucí funkci; **~ im haftungsrechtlicher Sinn** úředník ve smyslu právního ručení (*úředník v ručitélském smyslu*); **~ im statusrechtlichen Sinn** úředník ve smyslu právního postavení (statusu); **Bank**~ bankovní úředník; **Ehren**~ čestný úředník, úředník plnící své povinnosti jako čestnou funkci; **Berufs**~ úředník z povolání; **Bundesbahn**~ úředník spolkové dráhy; **Bundes**~ státní úředník (SRN); **EU**~ úředník Evropské Unie; **Finanz**~ finanční úředník; **Gemeinde**~ obecní úředník; **Gerichts**~ soudní úředník; **Justitz**~ soudní úředník; **Kommunal**~ obecní úředník; **Konsular**~ konzulární úředník; **Landes**~ zemský úředník, úředník spolkové země; **Laufbahn**~ kariérní úředník; **Ministerial**~ ministerský úředník; **Polizei**~ policejní úředník; **Post**~ poštovní úředník; **Regierungs**~ vládní úředník; **Standes**~ matriční úředník; **Staats**~ státní úředník; **Steuer**~ daňový úředník finančního úřadu; **Urkunds**~ úředník sepisující listiny (v soudní kanceláři); **Wahl**~ volený úřed-

ník; **Verwaltungs**~ správní úředník; **Vollzugs**~ úředník ve výkonu služby; **Zoll**~ celní úředník; **Ernennung zum ~en** jmenování *n* úředníkem; **Gehorsamspflicht des ~en** povinnost *f* úředníka řídit se příkazy zaměstnavatele; **Umsetzung eines ~en** přeložení *n* úředníka; **Versetzung eines ~en** přeložení úředníka

beamtet *Adj.* zaměstnaný jako úředník, činný jako úředník

Beamtin (*f*) úřednice *f*

beanspruchen (*h.*) *etw.* domáhat se *čeho*, dělat si *nač* nárok, požadovat *co*, vyžadovat *co*; **~ sein Recht** dožadovat se svého práva

beanstanden (*h.*) *etw.* pozastavit, pozastavovat *co*, mít námitky

Beanstandung (*f*) pozastavení *n*, výtka *f*, reklamační *f*, stížnost *f*; **amtliche** ~ oficiální stížnost

berechtigte ~ oprávněná stížnost; **~ der Ausübung des Beschlusses des Gemeinderats** pozastavení výkonu usnesení rady obce; **~ der Tätigkeit** pozastavení činnosti; **~ der Wirksamkeit der allgemeinverbindlichen Satzung der Gemeinde** pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce

Beanstandungs/pflicht (*f*) povinnost *f* pozastavit; **~recht** (*n*) právo *n* (*orgánu právního dozoru*) pozastavit usnesení a nařízení obce porušující zákon **beantragen** (*h.*) *etw.* navrhnout, navrhovat *co*, požádat *oč*

Bearbeiter (*m*) zpracovatel *m*; pracovník *m*; **~ der im Informationssystem eingeführten Angaben** zpracovatel údajů uvedených v informačním systému

bearbeitet *Adj.* obdělaný *adj.*; zpracovaný *adj.*, přepracovaný *adj.*

Bearbeitung (*f*) zpracování *n*, úprava *f*; **~ der Wahlergebnisse zu den Vertretungen** zpracování výsledků voleb do zastupitelstev; **~ des Falls** zpracování případu; **~ des Gesamtergebnisses** zpracování celkového výsledku voleb; **~ des sachlichen Vorhabens** zpracování věcného záměru

Bearbeitungs/frist (*f*) lhůta *f* na zpracování (*podle příslušného zákona*); **~zeit** (*f*) doba *f* na zpracování

beauftragt *Adj.* pověřený *adj.*, zmocněný *adj.*; **~e Fachorganisation** (*f*) pověřená odborná organizace *f*; **~e Körperschaft** (*f*) pověřená korporace *f*; **~e Person** (*f*) pověřená osoba *f*; **~er Gemeindeangestellter** (*m*) pověřený zaměstnanec *m* obce

Beauftragte (*f*) pověřenkyně *f*, zmocněnkyně *f*

Beauftragter (*m*) pověřenec *m*, zmocněnec *m*; **~ der Bundesregierung für Kultur und Medien**